

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.006.03.2019

Tomasz Uciński
Prezes Zarządu
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
75-724 Koszalin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/066 – Postępowanie ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) na terenie miast

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie ¹ , ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Uciński, Prezes Zarządu Spółki ² od 1 lipca 1993 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykonywanie opieki nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi).
Okres objęty kontrolą Podstawa prawna podjęcia kontroli	2017 – 2019 (do czasu zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem). Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę Kontrolerzy	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie Artur Matejko, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/76/2019 z 12.04.2019 r. Jarosław Tarasewicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/75/2019 z 12.04.2019 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

PGK była właściwie przygotowana do realizacji zadań wynikających z podpisanych umów z Gminą Miasto Koszalin⁵ na zbieranie padłych zwierząt w wyniku zdarzeń losowych (w tym dowóz do unieszkodliwienia i unieszkodliwienie) poza pasem drogowym z terenów Miasta. Potwierdzają to nadane uprawnienia przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Koszalinie⁶ do wykonywania zadań objętych umowami, przygotowanie techniczne oraz podpisane umowy z podwykonawcami. Zgodnie z warunkami umów, PGK prowadziło Rejestr przyjętych zgłoszeń oraz rzetelnie i terminowo przeprowadzało interwencje. W sposób właściwy obciążało Miasto kosztami ich przeprowadzenia.

Ponadto PGK postępowało w odpowiedni sposób z odpadami pochodzenia zwierzęcego, w tym z martwymi zwierzętami, co potwierdziły kontrole Powiatowego Lekarza Weterynarii w Koszalinie.

Właściwej realizacji zadań sprzyjał udokumentowany i wdrożony od 2006 r. System Zarządzania Jakością, funkcjonujący według międzynarodowych norm ISO m.in. w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, oraz prowadzenia Schroniska dla bezdomnych zwierząt.

¹ Dalej: PGK lub Spółka.

² Dalej: Prezes Zarządu.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Gmina na prawach powiatu, zwana dalej: „Miasto”.

⁶ Dalej: Powiatowy Lekarz.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Wykonywanie opieki nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi).

Opis stanu faktycznego

PGK, na realizację usługi polegającej na zbieraniu padłych zwierząt w wyniku zdarzeń losowych (w tym dowóz do unieszkodliwienia i unieszkodliwienie) poza pasem drogowym z terenów miejskich zarządzanych przez Prezydenta Miasta Koszalina, zawarło umowy Nr II 1/GKO/2017 z 23.01.2017 r. i Nr 2/WS/2018 z 21.02.2018 r. odpowiednio na okres do końca 2017 r. i 2018 r.

(akta kontroli str. 95-111)

PGK w celu realizacji zadań wynikających z powyższych umów w badanym okresie zawarł następujące umowy:

- odbioru i unieszkodliwienia odpadów lub/i produktów pochodzenia zwierzęcego zawarta 1.03.2016 r. ze Spółką Struga S.A.,
- zawarta 29.06.2016 r. z firmą „ARBOR” Paweł Twarowski Koszalin na transport padłych zwierząt z terenu miasta do: stacjonarnej komory chłodniczej zwierząt o wadze do 30 kg w hermetycznych pojemnikach; do Zakładu Utylizacji „Struga SA” zwierząt o wadze powyżej 30 kg. Firma „ARBOR” posiadała decyzję Nr 32618008 Powiatowego Lekarza z 16.06.2016 r. w sprawie nadania numeru identyfikacji weterynaryjnej na działalność polegającą na transporcie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 1, 2 i 3;⁷
- zawarta z „Klareko” 28.05.2017 r. na zbieranie padłych zwierząt z terenu Miasta Koszalina do: stacjonarnej komory chłodniczej zwierząt o wadze do 30 kg w hermetycznych pojemnikach; do Zakładu Utylizacji „Struga SA” zwierząt o wadze powyżej 30 kg. Firma „KLAREKO” posiadała decyzję Nr 32618011 Powiatowego Lekarza z 9.05.2017 r. w sprawie nadania numeru identyfikacji weterynaryjnej na działalność polegającą na transporcie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 1, 2 i 3.

PGK posiadało uprawnienia do wykonywania zadania określonego w ww. umowach, potwierdzone decyzją Nr 32617701 Powiatowego Lekarza z 5.07.2016 r. zezwalającą na prowadzenie działalności polegającej na wykonywaniu czynności dotyczących produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 1 po ich zebraniu, takich jak: składowanie i chłodzenie, na terenie zakładu zlokalizowanego przy ul. Gnieźnieńskiej 6 w Koszalinie;

(akta kontroli str. 74-75, 80-89, 179, 182, 247)

Od 1.07.2017 r. PGK, na podstawie umowy zawartej 30.06.2017 r. z Miastem, realizowało usługi związane z zapewnieniem całodobowej opieki bezdomnym zwierzętom poprzez prowadzenie Schroniska dla bezdomnych zwierząt⁸ wraz z zapewnieniem całodobowej pomocy rannym zwierzętom.

PGK w dniu 29.12.2017 r. zawarło umowę⁹ z Miastem dotyczącą zapewnienia całodobowej, kompleksowej opieki, w tym opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom, odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta oraz zapewnienie całodobowej opieki lekarza weterynarii rannym bezdomnym zwierzętom w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem tych zwierząt. Umowa została zawarta na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 125-138, 247-248)

⁷ Umowa obowiązywała do 31.05.2017 r.

⁸ Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt „Leśny Zakątek” w Koszalinie prowadzone było przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce, a od 01.07.2017 r. jest prowadzone przez PGK.

⁹ Umowa Nr 12/WS/2017.

PGK 1.07.2017 r. i 20.06.2018 r. zawarło umowy z Gabinetem Weterynaryjnym TELVET na zapewnienie całodobowej kompleksowej opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom w Schronisku.

Ustalono, że w latach 2017-2019 Spółka nie podejmowała interwencji oraz nie zapewniała opieki w Schronisku zwierzętom wolno żyjącym (dzikim).

(akta kontroli str. 198-211, 248)

PGK posiadało stacjonarną komorę chłodniczą, w której przechowywano zwłoki padłych dzikich zwierząt o wadze do 30 kg. Zgodnie z umową z PGK Wykonawca usługi zbierania padłych wykonuje czynności mycia i dezynsekcji komory.¹⁰ Przeprowadzone w toku kontroli NIK oględziny potwierdziły właściwy stan techniczny i sanitarny chłodni.

(akta kontroli str. 76-80, 88, 250-253, 259-260)

Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Koszalinie 6.04.2017 r. przeprowadziło w PGK kontrolę w zakresie sposobu realizacji umowy zawartej 23.01.2017 r. na realizację usługi polegającej na zbieraniu padłych zwierząt w wyniku zdarzeń losowych (w tym dowóz do unieszkodliwienia i unieszkodliwienie) poza pasem drogowym, z terenów będących w zarządaniu Prezydenta Miasta. Przeprowadzona kontrola potwierdziła realizację zadania w sposób zgodny z ofertą i umową.

(akta kontroli str. 248)

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie w IV kwartale 2017 r. przeprowadziła w PGK kontrolę w zakresie nadzoru nad obrotem i stosowaniem produktów zawierających substancje anaboliczne, hormonalne, odurzające i psychotropowe w leczeniu zwierząt, w tym towarzyszących.¹¹ W wystąpieniu pokontrolnym odstąpiono od sformułowania wniosków pokontrolnych, z uwagi na fakt, że stwierdzona nieprawidłowość nie dotyczyła działalności PGK, które 1.07.2017 r. przejęło Schronisko.

(akta kontroli str. 248)

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Koszalinie w listopadzie 2017 r. oraz w maju 2018 r. przeprowadził dwie kontrole¹² zgodności dostosowania zakładów przeprowadzających czynności pośrednie (na produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego po ich zebraniu) i magazynów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego do wymogów UE. Kontrola potwierdziła, że PGK postępował w odpowiedni sposób z odpadami pochodzenia zwierzęcego, w tym ze zwłokami martwych zwierząt

(akta kontroli str. 5-16, 249)

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów weterynaryjnych na terenie Schroniska był sprawowany przez Powiatowego Lekarza.¹³ W protokołach z przeprowadzonych kontroli (pięć kontroli w 2017 r. oraz dwie w 2018 r.) stwierdzono, że w Schronisku

¹⁰ W okresie od 28.05.2017 r. obowiązek określono w załączniku nr c do umowy z 28.05.2017 r. z Firmą „Klareko”.

¹¹ Wystąpienie pokontrolne LSZ.410.016.02.2017 z 10.11.2017 r.

¹² Kontrole w dniach 22.11.2017 r. i 9.05.2018 r. dotyczące realizacji wymogów zawartych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009 r., str. 1 ze zm.), oraz w rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnej na granicach w myśl tej dyrektywy (Dz. Urz. UE L 54 z 26.02.2011 r., str. 1 ze zm.).

¹³ PIW przeprowadził kontrole Schroniska w dniach: 24.07.2017 r., 27.07.2017 r., 6.10.2017 r., 6.11.2017 r., 18.12.2017 r. oraz 24.04.2018 r. i 8.10.2018 r..

przebywają jedynie zwierzęta bezdomne – tj. psy i koty – nie przetrzymywano zwierząt dzikich¹⁴. Oględziny przeprowadzone 5.05.2019 r. (w toku kontroli NIK) nie stwierdziły występowania przypadków bytowania w Schronisku zwierząt wolno żyjących (dzikich).

(akta kontroli str. 212-235, 248, 254-255)

PGK posiadał wdrożony od 10.05.2006 r. System Zarządzania Jakością, funkcjonujący według międzynarodowych norm ISO¹⁵ m.in. w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz prowadzenia Schroniska dla bezdomnych zwierząt¹⁶.

(akta kontroli str. 155-178, 240, 249)

W okresie objętym kontrolą (2017 – 2019 I kwartał), PGK realizowało usługi: całorocznego utrzymania czystości jezdni, chodników, parkingów, terenów publicznych, przystanków komunikacji miejskiej oraz wywóz nieczystości z koszy ulicznych na terenie Miasta, zimowego utrzymania ulic, całorocznego oczyszczania dróg publicznych Miasta i całorocznego oczyszczania terenów innych niż drogi publiczne na terenie Miasta. W ramach umów PGK zobowiązane było do systematycznego sprzątania powierzonych do utrzymania terenów w tym m.in. usuwania padliny oraz innych nieczystości i przeszkód zagrażających bezpieczeństwu. Miasto, w zawartych umowach zastrzegło sobie prawo do kontroli zadań i do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego jej wykonywania.

Ustalono, że PGK zorganizowało swoją działalność w sposób zapewniający prawidłowe wykonywanie zadań wynikających z umów z Miastem i ZDM. W oparciu o prowadzone rejestry przyjmowanych zgłoszeń i podejmowanych interwencji nie stwierdzono wystąpienia przypadków opóźnienia lub odmowy jej podjęcia. W 2017 r. zebrano ogółem - 147 sztuk padłych zwierząt, w 2018 r. – 304 a w 2019 r. (do 31.03) – 38 zwłok padłych zwierząt.

(akta kontroli str. 17-75, 245, 249, 261)

Zgodnie z umowami z 23.01.2017 r. i 21.02.2018 r. PGK przyjmowało zgłoszenia od: Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Policji, pracownika Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego lub pracownika Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu¹⁷ oraz Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu¹⁸. Wskazany został całodobowy numer telefonu, pod którym przyjmowane są zgłoszenia. Czas na realizację usług określono na 4 godziny od chwili telefonicznego zgłoszenia. Miasto zastrzegło sobie prawo kontroli realizacji zadań.

(akta kontroli str. 95-96, 108-109, 249, 261)

PGK, zgodnie ze wzorem określonym w § 2 umów, prowadził Rejestr zgłoszeń¹⁹, w którym odnotowywano: datę i godzinę zgłoszenia, zgłaszającego, lokalizację, rodzaj zwierzęcia (np. ptak, sarna, dzik), dalsze postępowanie, uwagi i podpis osoby przyjmującej zgłoszenie.

Badanie kontrolne 18 zapisów w Rejestrze²⁰ oraz wystawionych faktur w związku z ww. umowami w 2017 r. na kwotę 1 493 zł i w 2018 r. na kwotę 3 048 zł wykazała,

¹⁴ Zwierzęta wolno żyjące (dzikie), zgodnie z art. 4 pkt 21 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122), to zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka.

¹⁵ Normy 9001:2015., ISO 14001:2015, PN-N-18001:2004

¹⁶ Nr certyfikatu NC-2894

¹⁷ W przypadku umowy z 23.01.2017 r.

¹⁸ W przypadku umowy z 21.02.2018 r.

¹⁹ Dalej Rejestr.

²⁰ W Rejestrze ujęto pozycje dotyczące dzikich zwierząt, tj. w dniu: 11.02.2017 r. zwierzę koziolatek; 1.03.2017 r. dwie samy; 7.04.2017 r. sarna; 10.05.2017 r. szczur; 12.05.2017 r. sarna; 21.11.2017 r. sarna; 15.04.2018 r. sarna; 22.05.2018 r. dzik; 17.07.2018 r. ptak; 16.07.2017 r. – ptak; 14.08.2018 r. – sarna; 28.08.2018 r.

że wynagrodzenie PGK było zgodne z ww. umowami, Rejestr prowadzony był zgodnie z zasadami określonymi w umowie z Miastem, a realizacja usług następowała bezpośrednio po przyjęciu zgłoszenia. Nie stwierdzono wystąpienia przypadków podjęcia interwencji z opóźnieniem.

(akta kontroli str. 249, 261-263)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi i wnioski

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, dnia 6 czerwca 2019 r.

Kontroler
Artur Matejko
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor